

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

από τη συντονίστρια Α. Γιωτοπούλου-Μαραγκοπούλου

Από την όλη εμπειριστατωμένη αυτή συζήτηση προέκυψαν μερικά καίρια σημεία.

1. Η μεγάλη αύξηση, ιδιαίτερα στην Ευρώπη, ιδίως γυναικών, λόγω της αύξησης του μέσου όρου ζωής.

2. Τα σοβαρά προβλήματα της προχωρημένης ηλικίας εμφανίζονται οξύτερα στις γυναίκες για πολλούς λόγους, ανάμεσα στους οποίους αναφέρουμε ότι συχνά δεν έχουν άμεση σύνταξη, έχουν λιγότερα οικονομικά μέσα, είναι αναλφάβητες σε σημαντικά μεγαλύτερα ποσοστά από τον άνδρα, συχνότερα χήρες και αβοήθητες στην ικανοποίηση των αναγκών της ζωής τους.

3. Και για την κοινωνία αυξάνουν τα προβλήματα με τη συνεχή αύξηση του ποσοστού των ηλικιωμένων κάθε κοινωνίας, που, κατά την αντίληψη πολλών απόμων, ζουν διαρκώς περισσότερα χρόνια κατά τρόπο «παρασιτικό», σε βάρος του κοινωνικού συνόλου.

4. Όλα τα ειδικά προβλήματα της ηλικιωμένης γυναίκας θα αντιμετωπισθούν πολύ ευκολότερα και επιτυχέστερα, αν αλλάξει η θέση της στην κοινωνία, κυρίως με τα εξής μέτρα:

Όλες οι γυναίκες πρέπει να έχουν αμειβόμενη, επαγγελματική απασχόληση στη νεανική και στη μεσαία ηλικία τους. Αυτό θα τους προσπορίσει άμεση σύνταξη αργότερα. Αλλά και κοινωνική εμπειρία, ανθρώπινες επαφές, φιλίες κ.λπ.

Όλες οι γυναίκες πρέπει να είναι εγγράμματες και να εκπαιδεύονται συνεχώς στον κλάδο που εργάζονται. Αυτό θα τους προσπορίσει υψηλότερη σύνταξη και καλύτερη ποιότητα ζωής.

Όλες οι γυναίκες πρέπει να επιδιώκουν να είναι ενεργές κατά την τρίτη ηλικία, αλλά και κατά την τέταρτη, εφόσον το επιτρέπει η υγεία τους. Η απασχόλησή τους μπορεί να είναι εθελοντική, για κοινωφελείς σκοπούς ή/και αμειβόμενη. Πάντως η αδράνεια πρέπει να αποκλεισθεί για το συμφέρον των ιδίων αλλά και της κοινωνίας.

5. Η πολιτεία εξάλλου πρέπει να εφαρμόσει πολιτική ενεργοποίησης και αξιοποίησης ανδρών και γυναικών, ιδίως της τρίτης ηλικίας, αλλά και κοινωνικής συμπαράστασης και ουσιαστικής βοήθειας, ιδίως κατά την τέταρτη ηλικία.

Μια σωστή κοινωνική πολιτική πρέπει να εξαλείψει, κατά το δυνατόν, τη θλιβερή υλική και ψυχική κατάσταση και ψυχική κατάσταση, στην οποία συχνά βρίσκονται τα άτομα προχωρημένης ηλικίας, ιδιαίτερα οι γυναίκες.

Είναι πολύτιμη η κοινωνική και οικογενειακή προσφορά της γυναίκας. Αλλά πρέπει να σταματήσει η γυναίκα να είναι θύμα, για να προχωρούν και εξυπηρετούνται μόνο οι άλλοι από αυτήν. Σ' όλες τις ηλικίες η γυναίκα έχει το δικαίωμα να ζητάει να αξιοποιήσει τις ικανότητές της και να βελτιώσει τη ζωή της. Και να έχει και αυτή οικογενειακή και κοινωνική συμπαράσταση, ιδίως όταν γεράσει.

Προπαντός, οι ίδιες οι γυναίκες πρέπει να βοηθήσουν τον εαυτό τους προετοιμάζοντας στα νειάτα τους καλύτερα γεράματα και μη παραιτούμενες της ενεργού κοινωνικής συμμετοχής κάθε είδους, μετά τη συνταξιοδότηση. Και διεκδικώντας, μαζί με τους ηλικιωμένους του άλλου φύλου, τη φροντίδα της κοινωνίας και της πολιτείας υπό όρους κοινωνικής δικαιοσύνης, αλληλεγγύης και ισότητας.